

KORRALDUS

27.09.2023 nr DM-125298-10

Riigimetsa Majandamise Keskuse keskkonnaloa nr KL-519862 andmise korraldus

1. OTSUS

Tulenevalt Riigimetsa Majandamise Keskuse 07.07.2023 esitatud keskkonnaloa taotlusest ja võttes aluseks veeseaduse § 191 lg 1, keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 41 lg 1, ja keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 6 lg 2 p 22, § 9 lg 1, § 11 lg 2 ja 8¹ ning haldusmenetluse seaduse § 61 lg 1 **otsustan:**

1.1. Jätta algamata keskkonnamõju hindamine keskkonnaloa nr KL-519862 taotluse menetluse raames. Taotleja on Riigimetsa Majandamise Keskus (registrikood 70004459, aadress Lääne-Viru maakond, Haljala vald, Sagadi küla, Mõisa/3, 45403).

1.2. Anda Riigimetsa Majandamise Keskusele tähtajatu keskkonnaluba nr KL-519862 vee erikasutuseks- pinnaveevõtuks Pudisoo jõest (VEE1080600) 518 m³ ööpäevas (47 700 m³ kvartalis). Vee erikasutuse asukoht on Sae, Uuri küla, Kuusalu vald, Harju maakond (katastritunnus: 35203:001:0368; hoonestusõiguse registriora nr 23408150).

1.3. Määrata keskkonnaloaga nr KL-519862 lubatud veevõtu kogused (tabel V1), võetava vee koguse ja seire nõuded (tabel V3), meetmed, mis aitavad vähendada vee erikasutuse mõju ja nende täitmise tähtajad (tabel V16) ja nõuded teabe esitamiseks loa andjale (tabel V17), nagu kirjas korralduse p 3.2 alampunktides.

1.4. Kui käitaja ei ole pikendanud hoonestusõigust, või kui vee erikasutusel on veekeskkonnale või selle seisundile oluline negatiivne mõju, on Keskkonnaametil õigus keskkonnaluba muuta.

1.5. Korraldus jõustub teatavakstegemisest Riigimetsa Majandamise Keskusele.

Keskkonnaluba nr KL-519862 on kantud keskkonnaotsuste infosüsteemi KOTKAS[\[1\]](#) (edaspidi KOTKAS). Käesolev korraldus on keskkonnaloa nr KL-519862 lahutamatu osa.

2. ASJAOLUD

2.1 Keskkonnaloa taotluse läbivaatamine

Riigimetsa Majandamise Keskus (edaspidi ka *käitaja*) esitas 07.07.2023 Keskkonnaametile keskkonnaloa taotluse nr T-KL/1019515 (edaspidi *taotlus*). Taotlus on registreeritud KOTKAS 07.07.2023 menetluse numbriga M-125298.

Keskkonnaamet kontrollis keskkonnaloa taotluse vastavust veeseaduse (edaspidi *VeeS*),

keskkonnaseadustiku üldosa seaduse (edaspidi *KeÜS*) § 42 ja keskkonnaministri 23.10.2019 määruse nr 56 „Keskkonnaloa taotlusele esitatavad täpsustavad nõuded ja loa andmise kord ning keskkonnaloa taotluse ja loa andmekoosseis“ §-de 1 ja 10 nõuetele. Riigilõiv on tasutud (*KeÜS* § 42 lg 4).

Keskkonnaluba taotletakse **Harju maakonnas Kuusalu vallas Uuri külas Sae kinnistul** (katastritunnus: 35203:001:0368; registriosa nr 10331802) asuva ebapärlikarbi kasvatusjaama (edaspidi ka *käitis*) **pinnaveega varustamiseks enam kui 30 m³ ööpäevas**. Samuti sisaldab taotlus veekeskkonnariskiga tegevust- **vesiviljelust toodangu juurdekasvuga kuni üks tonn aastas**, kui vesiviljelusehitise veesüsteem on pinnaveekoguga ühenduses.

Taotlusega on esitatud mh järgmised dokumendid, mida Keskkonnaamet on loa taotluse menetluses arvestanud ning käesoleva korralduse ja eelhinnangu koostamisel kasutanud:

- põhiprojekt „Ebapärlikarbi kasvatusjaam, osa V, Taristu põhiprojekt“ (Inseneribüroo Urmas Nugin OÜ, 2023 juuni);
- „Harjumaa Kuusalu vald Uuri küla Sae katastriüksusele planeeritud ebapärlikarbi kasvatusjaama rajamisega kaasnevate keskkonnamõjude eksperthinnang“ (Maves OÜ, töö nr 22134, märts 2023), mis käsitleb Lahemaa rahvusparki planeeritud ebapärlikarbi kasvatusjaama rajamist ja selle võimalikke mõjusid looduskeskkonnale. Veekeskkonnale avalduva mõju kirjeldus põhineb hüdrobioloog-ihtüoloog Rein Järvekülje koostatud eksperthinnangul;
- "Pudisoo jõe veeparameetrite analüüs, osa 1" (perioodile september-november 2021) (OÜ Eesti Keskkonnauuringute Keskus, 2021), mille eesmärgiks oli Pudisoo jõe ebapärlikarbi elupaigalõigult ja/või seda mõjutavast ülesvoolu paiknevast jõe osast (kuuest proovivõtukohest) kogutud hüdrokeemiliste andmete analüüs.

Käitaja taotleb **tähtajatut** keskkonnaluba vee erikasutuseks.

2.2 Kehtivad keskkonnakaitseload

Loa taotlejal ei ole käitisele kehtivat keskkonnaluba, tegemist on esmakordse tegevusega.

Kasvatusjaama eelprojektid[2] on Keskkonnameti poolt läbi vaadatud ning nende alusel on Keskkonnaamet andnud käitajale **veekeskkonnariskiga tegevuse registreeringu** nr RE.VT/519006 ebapärlikarbi kasvanduse veega varustamiseks **vajamineva veehaarde koos kaldakindlustusega rajamiseks** ning selleks Pudisoo jõe[3] süvendamiseks mahus 20 m³ ja tahkete ainete paigutamiseks mahus 20 m³. Registreering kehtib 08.05.2023 kuni 15.10.2023. Registreeringu aluseks olevaid taotlusmaterjale (eelprojekte) on Keskkonnaamet ka käesoleva korralduse ja eelhinnangu koostamisel arvestanud ja kasutanud.

2.3 Keskkonnaloa taotluse ning otsuse eelnõu avalikustamine ning menetlusosaliste teavitamine

Loa andja teavitas 24.07.2023 Riigimetsa Majandamise Keskust keskkonnaloa

taotluse **menetlusse võtmisest** ning küsis **Kuusalu Vallavalitsuselt** arvamust taotluse kohta (registreeritud 24.07.2023 nr DM-125298-3) (KeÜS § 43 lg 1). Kuusalu Vallavalitsus arvamust ei esitanud.

Loa andja teavitas 24.07.2023 avalikkust keskkonnaloa menetluse algatamisest väljaandes **Ametlikud Teadaanded** (KeÜS § 47 lg 1). Taotluse avalikustamise käigus ettepanekuid ega vastuväiteid ei esitatud.

Loa andja teavitas 31.07.2023 piirinaabrit ja maa omanikku keskkonnaloa taotluse menetlusse võtmisest kirjaga nr DM-125298-4 (KeÜS § 46 lg 1 p 1). Keskkonnaloa taotluse kohta puudutatud isikud arvamust ei esitanud.

Loa andja otsustas jätta ajalehes teate avaldamata kuna taotlusmaterjalide põhjal on tegemist avalikkusele mittemõeldud infoga I kaitsekategooria liigi kohta. Kaitse territoorium on ümbritsetud enamasti kaitsealustest- ja maatulundusmaadest. Lähimad elamud on kaitse vahetus läheduses- piirinaaber ja kaitse maaomanik, keda on loa taotluse menetlusest teavitatud.

Loa andja teavitas 28.08.2023 **keskkonnaloa nr KL-519862 andmise otsuse eelnõu** ning **eelhinnangu** ja sellega seonduva KMH algatamata jätmise otsuse eelnõu valmimisest ametlikus väljaandes **Ametlikud Teadaanded** ja saatis menetlusosalistele tutvumiseks ja arvmuse/vastuväidete esitamiseks (haldusmenetluse seadus, edaspidi *HMS* § 48 lg 1, § 49 lg 1, *KeHJS* § 11 lg 2²).

Riigimetsa Majandamise Keskus esitas eelnõudele ettepanekuid 11.09.2023 (registreeritud KOTKAS DM-125298-7 all (vt korralduse p 3.2).

2.3.1 Keskkonnamõju hindamise vajalikkuse üle otsustamine

Keskkonnaamet jättis **keskkonnamõju hindamise** keskkonnaloa andmise menetluse käigus **algatamata** (28.08.2023 kiri nr DM-125298-6 „Riigimetsa Majandamise Keskuse keskkonnaloa nr KL-519862 andmise ja keskkonnamõju hindamise algatamata jätmise otsuse eelnõude edastamine tutvumiseks ja arvamuse avaldamiseks“).

3. KAALUTLUSED

3.1 Keskkonnamõju hindamise vajalikkuse üle otsustamine

Keskkonnamõju hinnatakse, kui taotletakse tegevusluba või selle muutmist ning tegevusloa taotlemise või muutmise põhjuseks olev kavandatav tegevus toob eeldatavalt kaasa olulise keskkonnamõju (keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse, edaspidi *KeHJS* § 3 lg 1 p 1, p 2).

Käitaja kavandatava tegevuse puhul ei ole keskkonnamõju hindamine (edaspidi *KMH*)

kohustuslik.

Keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang tuleb anda sellise tegevuse korral, mis ei ole otseselt seotud ala kaitsekorraldusega või ei ole selleks otseselt vajalik, kuid mis võib üksi või koostoimes muu tegevusega eeldatavalt mõjutada Natura 2000 võrgustiku ala või kaitstavat loodusobjekti.

Kuna tegevus toimub Lahemaa rahvuspargis peab Keskkonnaamet andma eelhindangu selle kohta, kas käitaja poolt kavandatava tegevusega võib eeldatavalt kaasneda oluline keskkonnamõju või mitte ning otsustama KMH algatamise või algatamata jätmise (KeHJS § 6 lg 2 p 22 ning Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu“, edaspidi *määrus nr 224 § 1 lg 1 ja § 15 p 8*).

Keskkonnaamet on andnud eelhindangu (LISA 1), milles leiab, et kavandataval tegevusel puudub oluline keskkonnamõju, mistõttu KMH algatamine ei ole vajalik järgmistel põhjustel:

- Ebapärlikarbi kui I kategooria kaitsealuse loomaliigi asurkonna taastamine on looduskaitsealusest aspektist vajalik ning käivitatud on rahvusvahelised projektid selle saavutamiseks CoastNet LIFE (LIFE17NAT/FI/000544) ja LIFE Revives (LIFE20 NAT/FI/000611).
- Kasvatusjaama projekteerimisel on arvestatud Lahemaa rahvuspargi kaitsekorralduskavaga 2016-2025.
- Kavandataval tegevusel puudub oluline ebasoodne mõju Lahemaa linnu- ja loodusale ning Lahemaa rahvuspargile.
- Kinnistul ja selle vahetus läheduses puuduvad kaitsealused objektid ja mälestised.
- Käitaja kavandatava tegevusega ei kaasne olulist keskkonnamõju veele, välisõhule, pinnasele. Samuti puuduvad müra, õhusaaste, vibratsiooni ja valguse häiringud.
- Tegevusega ei kaasne koosmõju teiste tegevustega.
- Kavandatava tegevusega ei kaasne mõju inimeste tervisele, heaolule ja varale, samuti avariilukordi või suurõnnetusi.
- Erakordse madalvee tingimustes avaldab veevõtt negatiivset mõju forelli taastootmisele-laskujate arv väheneks prognooside kohaselt kuni 32 isendi võrra (puudutab ca 80 m jõelõiku veehaarde ja väliala väljalaskme vahel). See moodustab ca 0,8% kogu forelli taastootmispotentsiaalset Pudisoo jões. Alla 1%-list maksimaalset võimalikku kahju asurkonna taastootmisele hindab ekspert kokkuvõttes väheoluliseks ja talutavaks.
- Ebapärlikarbi kasvatusjaama asukohaks ei ole paremat alternatiivi kui Sae kinnistu Pudisoo jõe ääres ja veevõtt ebapärlikarbi koduveekogust.

Keskkonnaamet leiab, et lähtudes eelhindangu tulemustest puudub vajadus kavandatava tegevuse erisuste ja keskkonnameetmete järele muidu ilmnedava võiva olulise ebasoodsa keskkonnamõju vältimiseks või ennetamiseks (KeHJS § 11 lg-st 8¹, keskkonnaministri 16.08.2017 määruse nr 31 „Eelhindangu sisu täpsustatud nõuded“ § 5 lg 2).

3.2 Kaalutlused keskkonnaloa andmisel

Korralduse otsustavas osas antav keskkonnaluba nr KL-519862 annab Riigimetsa Majandamise Keskusele aadressil Sae, Uuri küla, Kuusalu vald, Harju maakond (katastritunnus: 35203:001:0368; hoonestusõiguse registriosa nr 23408150) asuvale käitisele õiguse vee erikasutuseks- pinnaveevõtuks enam kui 30 m³ ööpäevas.

Vee erikasutuse keskkonnaloale märgitakse veevõtu lubatud kogused ja aeg ning meetmed, mis aitavad vähendada vee erikasutuse mõju ning nende täitmise tähtsajad ja nõuded teabe esitamiseks loa andjale (VeeS § 193).

Loa andja võttis keskkonnaloa taotluse menetlusel lisaks esitatud taotlusele ning registriandmetele aluseks Lääne-Eesti vesikonna veemajanduskava (2022-2027) ja selle meetmeprogrammi, Keskkonnaagentuuri veebilehelt kättesaadava „Eesti pinnaveekogumite seisundi 2021. ajakohastatud vahehinnang“ lisatabel „Eesti veekogumite koondseisundi, ökoloogilise seisundi või ökoloogilise potentsiaali ja keemilise seisundi 2021. a. ajakohastatud hinnang“ ning loa taotleja esitatud eksperthinnangud ja veekeskkonnariskiga tegevuse registreeringu taotlusega esitatud materjalid.

Riigimetsa Majandamise Keskus juhtis 11.09.2023 eelnõudele vastamise kirjas (registreeritud kirja DM-125298-7 all) tähelepanu loa vormile V17, kus on ekslikult viidatud saastetasule. Keskkonnaamet eemaldas loast eksliku info. Samas selgitame, et õiguse eest võtta pinnaveekogust vett, tuleb siiski maksta vee erikasutusõiguse tasu (vt korralduse p 3.5). Ebapärlikarbi kasvatus on kliimaministeeriumi hinnangul vee erikasutusõiguse tasu kohuslane, kuid planeeritakse keskkonnatasude seaduse muudatust.

Riigimetsa Majandamise Keskus märgib, et korralduse punktis 3.2.3 vajab täpsustust eelviimane lõik. Keskkonnaamet lisab kõnealusesse lõiku info, et tõkestusvõre ava soovitava suurusega 5 mm asub pumplas vahetult pumpade ees.

Samas kirjas teatas Riigimetsa Majandamise Keskus, et riigihange pinnaveehaarde ning kasvatusjaama rajamiseks on läbi kukkunud ning ehitustegevust tänavu ei toimu, kuid otsitakse uusi võimalusi finantseerimiseks. Selgitame, et keskkonnaloa andja tunnistab keskkonnaloa kehtetuks kui loa alusel lubatud tegevust ei alustata kahe aasta jooksul loa andmisest arvates (KeÜS § 62 lg 1 p 3).

3.2.1 Lubatav tegevus- vee erikasutus ja veekeskkonnariskiga tegevus

Käitajal on keskkonnaluba vajalik, kuna planeeritakse pinnaveevõttu enam kui 30 kuupmeetrit ööpäevas (VeeS § 187 p 1). Veekeskkonnariskiga tegevuse registreerimine (edaspidi *registreering*) annab õiguse vesiviljeluseks toodangu juurdekasvuga kuni üks tonn aastas, kui vesiviljelusehitise veesüsteem on pinnaveekoguga ühenduses. Käesoleva loa menetluse raames antakse loa koosseisus nõusolek registreeringut nõudvaks tegevuseks.

3.2.2 Kavandatava tegevuse lühikirjeldus

Et taastada ebapärlikarbi asurkonda Eestis, on käivitatud rahvusvahelised projektid, mille raames rajatakse ebapärlikarbi kasvatusjaam Kuusalu vallas Uuri külas Sae kinnistul (katastritunnus: 35203:001:0368; registriosa nr 10331802). Kinnistule on seatud Eesti Vabariigi kasuks hoonestusõigus tähtajaga 20 aastat, asjaõigusleping sõlmiti 15.06.2023 (kinnistu hoonestusõiguse registriosa nr 23408150). Kasvatusjaama käitab Riigimetsa Majandamise Keskuse Põlula kalakasvatustalitus.

Jaamahoone rajatakse endisesse veskikanalisse. Kanal täidetakse hoone asukohas pinnasega. Väliala ehitatakse Pudisoo vanasse sāngi. Kasvandushoone töötab aastaringselt (veevajadus on aastaringne), kasvanduse väliala on kasutusel mai algusest kuni septembri lõpuni. Kui väliala ei kasutata, siis vee vool torustikku suletakse ja torustik tühjendatakse.

Esimesed üheksa kuud veedavad ebapärlikarbi pihtvastsed forelli lõpuste küljes nugides. Kasvanduses hoitavaid forelle ei toideta (nad lastakse pärast ebapärlikarbi noorjärkude saamist Pudisoo jõkke tagasi) ning enamiku ajast ei anta lisaõõta ka kasvanduses kasvavatele karbi noorjärkudele (filtreerivad toitu jõe veest). Vajadusel karpidele antava lisaõõda kogused on väga väikesed (kuni 350 g vetikamassi kuivainet aastas). Noorkarpide juurdekasv kavandatavas mahus jääb aastas umbes 1 kg piiridesse.

3.2.3 Pinnavee võtt

Kõige paremini sobib ebapärlikarbile kodujõe vesi ja selles sisalduv taimne pude. Pinnaveevõtt Pudisoo jõest on käitaja taotluse kohaselt **518 m³ ööpäevas (6 l/s)**. Vee võtmiseks rajatakse jõkke veehaare[4] veekeskkonnariskiga tegevuse registreeringu nr RE.VT/519006 alusel. Veehaarde ligikaudsed koordinaadid on X: 6597912, Y: 590577.

Kasvatusjaam koosneb kasvatushoonest ja selle toimimiseks vajalikust taristust, sh jaama väli alast. **Väli ala** on iseoolse veevarustusega, vee vooluhulka mõõdetakse veearvesti VM-2 abil. Taotletavaks vooluhulgaks on **3,5 l/sek** (302,4 m³/d). Samas mahus kasutatud vesi juhatakse vanajõe kaudu tagasi Pudisoo jõkke ca 80 m kaugusel veehaarest (X: 6597858; Y:590542). **Kasvatushoone** veevarustus tagatakse pumpade abil. Vooluhulka mõõdetakse veearvesti VM-1 abil. Taotletavaks vooluhulgaks on **2,5 l/sek** (216 m³/d), samas mahus kasutatud vesi juhatakse endisesse veskikanalisse, mis suubub jõkke allpool Kolga jõe[5] suubumiskohta (ca 340 m veehaarest allavoolu; X: 6597896; Y: 590267).

Maves OÜ ja hüdrobioloog-ihtüoloog Rein Järvekülje koostatud eksperthinnangu kohaselt võib **erakordse madalvee tingimustes** Pudisoo jõe vooluhulk kasvanduse veevõtu lävendis olla ca 30 l/s. Sel juhul võib kasvanduse veevõtt 6 l/s ca 80 m pikkusel lõigul allpool veehaaret (kuni väli ala väljalaskmeni) vähendada jõe vooluhulka kuni 20% võrra, mida ekspert käsitleb olulise

ebasoodsa mõjuna. Eksperti hinnangul ei tooks erakordse madalvee tingimustes veevõtt kaasa tüübiomase kalastiku või põhjaloomastiku seisundi mõõdetava halvenemise ulatuslikumas jõeosas. Erakordse madalvee tingimustes väliala väljalaskmest allavoolu kuni Kolga jõe suudmeni (ca 310 m) võib jõe vooluhulk väheneda kuni 8% võrra.

Pudisoo jõgi kuulub kogu ulatuses nn lõhejõgede nimistusse[6]. Erakordse suvise madalvee tingimustes võetud veevõtt 6 l/s tähendaks eksperti hinnangul veehaarde lõigus forelli taastootmisele negatiivset mõju- laskujate arvu vähenemist kuni 32 isendi võrra. See moodustab ca 0,8% kogu forelli taastootmispotentsiaalset Pudisoo jões. Alla 1%-list maksimaalset võimalikku kahju asurkonna taastootmisele hindab ekspert kokkuvõttes väheoluliseks ja talutavaks. Seda eriti oludes, kus veevõtt on vajalik looduskaitse ees eelkõige eriti ohustatud liigi taastootmiseks ja säilitamiseks Eestis.

Tavapärane suvine vooluhulk Pudisoo jões kasvanduse veevõtu lävendis on 0,1– 0,3 m³/s ning sel juhul moodustab **kasvanduse veevõtt** (6 l/s) **2–6% jõe vooluhulgast** ca 80 m pikkuses jõelõigus, mis jääb veehaardest kuni kasvanduse väliala väljalaskme vahele. Väliala väljalaskme ja kasvatusjaama väljalaskme vahelisel alal moodustab kasvanduse põhjustatav vooluhulga vähendamine (2,5 l/s) ca 1–2% jõe tavapärasest suvisest vooluhulgast.

Lõhe, jõeforelli, meriforelli ja harjuse kudemis- ja elupaigana kinnitatud veekogul või selle lõigul on **keelatud veekogu veerežiimi muutmine** (looduskaitse seadus § 51 lg 1). Vee **liigvähendamine on keelatud** (VeeS § 116 lg 4 ja lg 5 p 1). Ekspert on kindel, et sellised väikesed jõe vooluhulga vähenemised ei saa põhjustada jõe elustikule olulist või mõõdetavat kahju.

Keskkonnaloas märgitakse keskkonnaohu vältimise ja keskkonnariski vähendamise meetmed ning nende rakendamise tähtsused (VeeS § 193 lg 1 p 6). Lähtudes keskkonnaloa taotlusest ja sellega koos esitatud ekspertarvamustest, määrab Keskkonnaamet keskkonnaloas Ebapärlikarbi kasvatusjaama pinnaveehaardele (keskkonnaregistrikood PIH0000238) lubatud **veevõtukogused: 190 800 m³ aastas, 47 700 m³ kvartalis, 518 m³ ööpäevas (6 l/s)**. Erakordsetest madalvee tingimustest teavitada Keskkonnaametit kohe.

Maaomanik, maavaldaja või veekasutaja peab võtma kasutusele meetmed, millega vähendada või vältida tegevuse mõju pinnaveekogumile, põhjaveekogumile või isiku varale (VeeS § 117 lg 2). Vältida tuleb vee liigvähendamist ja keelatud on veerežiimi muutused Pudisoo jões. Veehaardest allavoolu tuleb tagada ökosüsteemi toimivus.

Loa omanik peab teostama **pidevat kontrolli** ohutus- ja keskkonnanõuete tagamiseks ning leitud puudused tuleb kõrvaldada. Pumba paigaldamisel tuleb arvestada Pudisoo ökoloogilist miinimumvooluhulka, et **vee pumpamine ei kahjustaks jõe elustikku**. Veevõtu torustik ja pumbad tuleb kinnitada nii, et nad ei oleks ohtlikud inimestele ega jõe elustikule. Kalade ja maimude veevõtuavasse sattumise vältimiseks peab ava olema kaetud **tõkestusvõrega, mille avade soovitatav suurus on ≤ 5 mm**. Veehaardele paigaldatavat prahivõret tuleb regulaarselt puhastada. Riigimetsa Majandamise Keskus on oma 11.09.2023 kirjas (vt korralduse p 3.2) täpsustanud, et tõkestusvõre ava soovitava suurusena 5 mm asub pumplas vahetult pumpade ees.

Veehaarde algusesse rajatavas isevoolses kaevus on tõkestusvõre avad vastavalt projektile 2,5 cm. Tihedam võre ummistuks langenud lehtede jms risuga nii kiiresti, et vesi ei jõuaks isevoolselt pumplasse.

Kasvatusjaamas kasutatud vee kvaliteet võrreldes sissetuleva veega ei tohiks muutuda ega jõevee toitainete koormus suurene, sest ebapärlikarpe ei söödeta. Seega Keskkonnaamet käitajale **veeseire kohustust ei määra**. Juhul kui tekib reostuse kahtlus, võtta proov olenevalt reostuse iseloomust.

3.2.4. Veekeskkonnariskiga tegevus

Keskkonnavalda taotluses on välja toodud ka veekeskkonnariskiga tegevuse registreerimise alla kuuluv tegevus- vesiviljelus toodangu juurdekasvuga kuni üks tonn aastas, kui vesiviljelusehitise veesüsteem on pinnaveekoguga ühenduses.

Antud juhul jääb noorkarpide juurdekasv kavandatavas mahus aastas umbes 1 kg piiridesse. Ca 1 kg toodangu juurdekasvuga ei täida Keskkonnaamet loal saasteainete tabelit V14, kuna võimalik saasteainete tase on väga väike. Seetõttu jätab Keskkonnaamet eraldi registreeringu andmata ning ei näe vajadust registreeringu nõudeid ka loale märkida. Loale ei kanta ka vesiviljeluse väljalaskmeid (veekogused ja koordinaadid kirjeldatud korralduse p-s 3.2.3), kuna aruandekohustus antud juhul puudub.

3.3 Kaalutlus veemajanduskava rakendamisel

Vee kaitse ja kasutamise abinõude planeerimiseks koostatakse iga vesikonna kohta veemajanduskava^[7] (edaspidi *VMK*) ning nende juurde meetmeprogramm, mille põhieesmärgiks on kõigi vete hea ökoloogilise ja keemilise seisundi saavutamine või säilitamine. Meetmeprogramm sisaldab vee kasutamise ja kaitse meetmeid, mille elluviimine aitab saavutada veepoliitika raamdirektiivis sätestatud põhieesmärgi. Pinnavee kaitse eesmärk on pinnaveekogumite vähemalt hea seisundi tagamine (VeeS § 32 lg 1).

Pudisoo jõgi jääb Lääne-Eesti vesikonda ning on määratud kaheks pinnaveekogumiks. Pinnaveehaare PIH0000238 ja väliala väljalask asuvad **vooluveekogumil „Pudisoo lähtest Kolga/Männiku jõeni“** (Pudisoo_1, 1080600_1). Kasvatushoone väljalask jääb **vooluveekogumile „Pudisoo Kolga/Männiku jõest suudmeni“** (Pudisoo_2, 1080600_2). (Keskkonnaministri 16.04.2020 määruse nr 19 „Pinnaveekogumite nimekiri, pinnaveekogumite ja territoriaalmere seisundiklasside määramise kord, pinnaveekogumite ökoloogiliste seisundiklasside kvaliteedinäitajate väärtused ja pinnaveekogumiga hõlmamata veekogude kvaliteedinäitajate väärtused“ lisa 1 alusel).

Meetmeprogrammis **ei ole nimetatud voluueekogumitele meetmeid ette nähtud, kuna mõlema pinnaveekogumi koondseisund**^[8] on Keskkonnaagentuuri pinnaveekogumite seisundiinfo alusel 2021. a **hinnatud heaks**. Kavandatud tegevus ei tohi halvendada

pinnaveekogumi ökoloogilist ega ka keemilist seisundit.

3.4 Keskkonnaloa kehtivus

Veeluba on tähtajatu, välja arvatud, kui vee erikasutus on ühekordne või kui põhjavett võetakse kehtestatud põhjaveevarust (VeeS § 189 lg 1). Keskkonnaloa võib anda tähtajaliselt, kui loa andmine on seotud muu tähtajalise haldusakti või kasutuslepinguga (KeÜS § 53 lg 2¹). Käitaja taotleb tähtajatut veeluba.

Käitaja tegutseb Sae kinnistul hoonestusõiguse alusel, mille kehtivus on 20 aastat (alates 15.06.2023). Samas on tegu looduskaitseks vajaliku pikaajalise projektiga ning hoonestusõiguse tähtaja pikendamine toimub vastavalt asjaõiguslepingu punktile 4.4.

Lähtudes eeltoodust antakse keskkonnaluba **tähtajatult**, ent Keskkonnaametil on õigus keskkonnaluba muuta, kui käitaja ei ole pikendanud hoonestusõigust.

Keskkonnaametil on keskkonnaloa nr KL-519862 muutmise õigus, kui käitaja ei pea ülaltoodud nõuetest kinni või vee erikasutus avaldab olulist negatiivset mõju veekeskkonna seisundile (HMS § 53 lg 1 p 4).

3.5 Veekasutuse keskkonnatasu deklareerimine ja aruandlus

Õiguse eest võtta pinnaveekogust vett tuleb maksta vee erikasutusõiguse tasu (keskkonnatasude seadus, edaspidi *KeTS* § 10 lg 1). Kliimaministeeriumi keskkonnakorralduse ja kiirguse osakonna nõunike sõnul on kavas seadusemuudatus, mis vabastab vesiviljeluse vee erikasutuse tasust. Vesiviljelus on laiem mõiste kui ainult kalakasvatus, mis on hetkel kehtivas KeTS tasust vabastatud. Kui seadusemuudatus jõustub, on võimalus luba muuta. Seniks kuni ettevõtte tegevust ei toimu, tuleb esitada nn null-deklaratsioonid.

Vesiviljeluses kasutatav vesi ei ole heitvesi ning kuna kalakasvatustes ei toimu söötmist, ei toimu saasteainete veekogusse heitmist, siis sellele tegevusele saastetasu ei rakendu (VeeS § 18 lg 2; KeTS § 17 lg 1).

Vee erikasutusõiguse keskkonnatasu deklaratsioon tuleb Keskkonnaametile esitada posti teel, elektroonilisel andmekandjal, elektroonilist andmesidet kasutades või keskkonnaotsuste infosüsteemi KOTKAS või muu infosüsteemi kaudu või antakse üle Keskkonnaametis hiljemalt aruandekvartalile järgneva kuu **17. kuupäevaks** (KeTS § 33⁴ lg 1).

Keskkonnatasu deklaratsiooni tuleb esitada kvartaalselt peale kvartali lõppu. Tasustatav vee kogus **arvutatakse veearvesti näitude järgi** (KeTS § 32 lg 3).

Keskkonnatasu tuleb maksta Maksu- ja Tolliameti poolt avatud ettemaksukontole.

Ettemaksukontolt mahaarvestamine toimub automaatselt kohustuse tähtaja saabudes. Keskkonnatasu arvutus tuleb esitada ka juhul, kui reaalset keskkonnakasutust pole toimunud.

3.6 Otsekohalduvad nõuded

Keskkonnaloas määramata juhtudel tuleb lähtuda kehtivast seadusandlusest. Keskkonnaloaga kaasnevad käitajal seadusandlusest tulenevad õigused ja kohustused. Käitaja peab järgima VeeS ja selle alamaktides kajastatud nõudeid ning kohustusi. Keskkonnaamet on seisukohal, et kõiki seadusandlusest tulenevaid nõudeid ei ole otstarbekas kanda keskkonnaloale. Olulisemad keskkonnavalased kohustused loa omajale on toodud Keskkonnaameti kodulehel rubriigis „Keskkonnakaitseloa omaja meelespea[9]“.

VAIDLUSTAMINE

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

[1] <https://kotkas.envir.ee/>

[2] Inseneribüroo Urmas Nugin OÜ, 2023. „Ebapärlikarbi kasvatusjaama ehitusprojekt“, eelprojekt.

Meelis Viirma, 2023. Ebapärlikarbi kasvatusjaam. Osa V Taristu. Eelprojekt. Seletuskiri.

[3] Pudisoo/Pärlijõgi, keskkonnaregistrikood VEE1080600.

[4] Ebapärlikarbi kasvatusjaama pinnaveehaare (PIH0000238)

[5] Kolga jõgi /Männiku jõgi, keskkonnaregistrikood VEE1081500.

[6] Keskkonnaministri 15.06.2004 määrus nr 73 „Lõhe, jõeforelli, meriforelli ja harjuse kudemis- ja elupaikade nimistu“ § 2 p 81.

[7] <https://kliimaministeerium.ee/veemajanduskavad-2022-2027> (07.08.2023)

[8] <https://keskkonnaportaal.ee/et/teemad/vesi/pinnavesi/pinnaveekogumite-seisundiinfo> (02.08.2023)

[9] <https://keskkonnaamet.ee/keskkonnakasutus-keskkonnatasu/keskkonnakaitseloa/loa-omaja-meelespea> (02.08.2023)

(allkirjastatud digitaalselt)
Karina Laasik
juhtivspetsialist
veeosakond

Lisad:

1. Keskkonnaluba
2. eelhindang.pdf

Teadmiseks: KRISTO PÄRN, Kuusalu Vallavalitsus, Taavi Jäetma

Geidi Rõõm 5372 2704
Geidi.Room@keskkonnaamet.ee